

Slaapproblemen en -stoornissen bij mensen met een verstandelijke beperking
Woensdag 28 juni 2017
9.30 - 16.15 uur
Leerhotel het Klooster, Amersfoort

■ Dagprogramma 9.30 - 16.15 uur € 395,-

Het genoemde bedrag is exclusief BTW.
Het bedrag dient te worden overgemaakt na ontvangst van de factuur.

Accreditatie:

- Artsen voor Verstandelijk Gehandicapten
- Ergotherapeuten
- Fysiotherapeuten
- Huisartsen
- Maatschappelijk werkers en cliëntondersteuners
- Oefentherapeuten
- Orthopedagogen
- Psychologen
- Verpleegkundigen
- Verpleegkundig specialisten

Medilex organiseert jaarlijks 60 tot 70 onafhankelijke congressen voor professionals in de zorg zonder enige vorm van sponsoring of subsidie.

Meer informatie?

Annette de Wolff, congresmanager
a.dewolff@medilex.nl
030-6933887

Stuur deze inschrijfkart naar
Antwoordnummer 7033,
3700 TA, Zeist

Liever online inschrijven?
www.medilex.nl/slaapproblemenvb

Inschrijving in volgorde van aanmelding. Bij verhindering is plaatsvervangende altijd toegestaan. Schriftelijke annulering tot 1 maand voor de bijeenkomst, annulerings/administratiekosten € 75,- excl. BTW. 1 op 5 gratis alleen bij gelijktijdig inschrijven van vijf personen uit één instelling met één factuuradres. Alle genoemde bedragen excl. BTW. Uw emailadres kan gebruikt worden voor andere Medilex bijeenkomsten. Programma onder voorbehoud. Accreditatie aangevraagd maart 2017. Voor een actuele stand van zaken, zie www.medilex.nl/slaapproblemenvb.

Schrijft u zich tegelijk met vier collega's in voor één congres? Dan mag de vijfde collega gratis komen!

Organisatie .....
Afdeling.....
Adres / Postbus .....
Postcode / Plaats.....
Telefoon.....

Optioneel afwijkend factuuradres:

Afdeling .....
T.a.v. ....
Adres / Postbus .....
Postcode / Plaats.....
E-mail .....

(Voor)naam ..... m/v
Functie.....
E-mail .....
Bignummer

(Voor)naam ..... m/v
Functie.....
E-mail .....
Bignummer

(Voor)naam ..... m/v
Functie.....
E-mail .....
Bignummer

(Voor)naam ..... m/v
Functie.....
E-mail .....
Bignummer

GRATIS DEELNAME 5e PERSOON

(Voor)naam ..... m/v
Functie.....
E-mail .....
Bignummer

MEDILEX

Onafhankelijke nascholing voor zorgprofessionals

Slaapproblemen en -stoornissen bij mensen met een verstandelijke beperking

Handvatten voor het signaleren en behandelen

Woensdag 28 juni 2017

Accreditatie: zie achterzijde

Slaapproblemen en -stoornissen bij mensen met een verstandelijke beperking

Handvatten voor het signaleren en behandelen

9.00 Ontvangst met koffie, thee en uitreiking congresmap

9.30 Opening door dagvoorzitter **Robert Didden**, GZ-psycholoog Trajectum en bijzonder hoogleraar Orthopedagogiek Radboud Universiteit Nijmegen

9.45 De achtergrond van slaap en slaapproblemen

Naomi van den Broek, Arts voor Verstandelijk Gehandicapten Kempenhaeghe

- Wat gebeurt er als we slapen?
- Wanneer spreken we van een slaapprobleem en wanneer van een slaapprobleem?
- Hypersomnia, insomnia en parasomnia - verschillende slaapproblemen toegelicht
- Welke gevolgen hebben slaapproblemen voor de fysieke en psychische gezondheid?
- Wat is er specifiek aan slaapproblemen bij mensen met een verstandelijke beperking?

10.15 Signaleren en diagnosticeren

Janine Breukelman, voorzitter slaapteam, neuropsycholoog en gedragsdeskundige Philadelphia

- Welke signalen in het dagelijks functioneren wijzen op een slaapprobleem?
- Waar moet u specifiek op letten bij mensen met een verstandelijke beperking?
- Diagnosticeren van slaapproblemen
- Bij welke syndromen komen slaapproblemen vaak voor?
- Bespreking casuïstiek

11.00 Koffie- en theepauze

11.30 Gedragmatige behandelmethoden

Almar van Suijdam, Arts voor Verstandelijk Gehandicapten Expertisecentrum slaapproblemen bij mensen met een verstandelijke beperking 's Heeren Loo

- Welke gedragmatige behandelmethoden zijn er?
- Hoe zorgt u voor een betere slaaphygiëne?
- Hoe stimuleert u cliënten om overdag actief te zijn?
- Slaapproblemen behandelen binnen gezinnen - advies voor de ouders

12.30 Lunchpauze

13.30 Melatonine en medicatie

Marcel Smits, somnoloog, neuroloog en hoofd Polikliniek voor Slaapwaak Stoornissen en Chronobiologie Ziekenhuis Gelderse Vallei

- Wat is melatonine en wat is de werking van melatonine op de slaap?
- Wanneer is het zinvol om melatonine toe te dienen en hoe moet het worden gebruikt?
- Welke medicatie worden voorgeschreven bij slaapproblemen?
- Slaapproblemen als bijwerking van medicatiegebruik
- Bespreking casuïstiek

14.15 Extra gelegenheid voor vragen en casuïstiek

Onder leiding van de dagvoorzitter en met medewerking van de sprekers uit voorgaande lezingen

Heeft u een vraag over slaapproblemen bij een van uw cliënten? Breng op voorhand uw vragen en casuïstiek in via a.dewolff@medilex.nl.

14.45 Koffie- en theepauze

15.00 Ervaringen vanuit een slaapteam

Femke Rotshuizen, orthopedagoog generalist binnen slaapteam Amerpoort

- Samenstelling en werkwijze slaapteam Amerpoort
- Multidisciplinair samenwerken - praktijkervaringen en casuïstiek
- Wanneer doorverwijzen naar een specialist?
- Veelvoorkomende problemen en adviezen
- Tips voor het opzetten van een slaapteam

15.45 Slaapproblemen en medische aandoeningen

Annelies Smits, Arts voor Verstandelijk Gehandicapten en somnoloog Sein

- Welke veel voorkomende ziektes zijn relevant voor de slaap?
- Wat is de relatie tussen slaapproblemen en medische aandoeningen zoals epilepsie, vergroeiingen of slaapapneu?
- Praktische handvatten voor het signaleren en behandelen

16.15 Afsluiting door de dagvoorzitter